Učenie o viere – I

Category: počiatky učenia o Kristu
written by Drahoslav Vajda | 1. júla 2026

Preto zanechajúc počiatky učenia o Kristu nesme sa k dokonalosti

a neklaďme zase základu pokánia z mŕtvych skutkov a viery na Boha…

Židom 6:1-2

V článku o *Pokání z mŕtvych skutkov* sme, že *pokánie* spolu s *uverením* tvoria dva podstatné prvky *obrátenia* sa k Bohu a obe patria do šiestich základných kresťanských učení. Pretože okrem toho, že pokánie spolu s vierou je jedným zo základných biblických učení, Písmo jednoznačne oznamuje, že spasenie je iba skrze vieru (pozri Rímskym 5:1; Efezským 2:8), ktorej predchádza pokánie. Preto je potrebné a užitočné aj téme *viera* venovať náležitú pozornosť.

Vysvetlenie pojmu *viera*

Pojem *viera*, či už vo svojom základnom tvare podstatného mena, alebo vyjadrený slovesami alebo vo svojich rôznych významových odtieňoch a obmenách, synonymách (*uverenie*, *dôvera*, *spoliehanie sa na, veriť*, *dôverovať* a pod.), sa nachádza v celých písmach – od prvej až po poslednú knihu Biblie. Písmo od začiatku až do konca zdôrazňuje dôležitosť a jedinečnosť viery.

Slovo *viera* je jeden z mála pojmov, ktoré sú v Písme definované (vysvetlené). Biblická definícia viery sa nachádza v Liste Židom 11:1 a je nasledovná: „*A viera je podstatou toho, na čo sa človek nadeje, presvedčením o veciach, ktoré sa nevidia.*“ Tento verš hovorí o dvoch dôležitých veciach.

Predovšetkým o tom, že viera je tu nazvaná *podstatou*. Keď niečo označíme za *podstatu*, znamená to, že toto niečo považujeme doslova za to, *na čom stojí* niečo iné, za niečo, *čo stojí pod* niečím, čo niečomu *poskytuje základ*.

Po ďalšie: Viera je to, čím (alebo ako) prijímame *neviditeľné veci,* o ktorých sme presvedčení, že sú pravdivé. To, čo považujeme za istú a trvalú pravdu, sa pre nás stáva základom na ktorom potom ďalej svoje životy budujeme (žijeme). Určujúcou a podstatou zložkou, ktorou vytvárame základ svojho života, a na ktorom potom ďalej svoj život (svoje žitie) aj žijeme, je viera. Vierou si vytvárame (budujeme) základ života a viera je súčasne aj neoddeliteľnou súčasťou a podstatou tohto základu. Môžeme povedať, že viera je aj spôsob (prostriedok) budovania základu a aj základný spojovací materiál (podstata) všetkého, čo do svojho základu položíme (prijmeme). Viera vytvára (formuje) základ a samotný základ aj tvorí (je jeho podstatnou súčasťou).

Viera je *základom* toho v čo (alebo v koho) dúfame, v čo (do čoho alebo koho) vkladáme *nádej*, čo považujeme za pravdivú skutočnosť. Napríklad, viera v Boha je základom (skutočnosťou, východiskom, platformou) toho, že k Bohu môžeme prísť:

„A bez viery nie je možné ľúbiť sa Bohu. Lebo ten, kto prichádza k Bohu, musí veriť, že je, a že tým, ktorí ho snažne hľadajú, je odplatiteľom“ (Židom 11:6).

Preto, keď k Bohu chceme prísť, najprv potrebujeme (musíme) veriť, že Boh je. Bez viery v Boha, bez tohto základu, nemôžeme k nemu prísť. Keď však veríme v Boha (že Boh je a kým on je), táto viera je potom základom všetkých našich ďalších vecí, našej životnej reality.

Verš 6 je dôležitým pre naše životy. Okrem to, že k nemu môžeme pristupovať iba vierou v jeho existenciu, musíme aj veriť, že on je aj uskutočňovateľom našej viery. Napríklad, musíme veriť, že Boh svojim deťom dáva duchovné dary (1. Korintským 12. kapitola). A tak: Kto verí, dostane – neboj sa, len ver!

Nie z viditeľného povstalo viditeľné

Verš 11:1 ďalej hovorí, že viera je *presvedčením o veciach, ktoré sa nevidia*. Podstatné na tomto vyjadrení je to, že viera sa týka vecí, *ktoré nie je vidieť* – viera sa vzťahuje k neviditeľnému. Vysvetlenie tohto je uvedené hneď o dva verše ďalej: *„Vierou rozumieme, že sú veky ustrojené slovom Božím, áno i tomu, že nie z viditeľných vecí povstalo to, čo sa vidí.“* (Židom 11:3)

Viera nie je založená na dôkaze vecí

Vierou rozumieme (chápeme, prijímame) to, o čom nemôžeme mať osobnú fyzickú skúsenosť, napr. nemôžeme to vidieť fyzickými očami, nemôžeme to priamo počuť alebo si to priamo overiť (dokázať). Viditeľné veci vošli do existencie Božím slovom. Boh „povedal a stalo sa, rozkázal a postavilo sa“ (Žalm 33:9) – a túto skutočnosť prijímame vierou.

Veríme Bohu a jeho slovu, a preto vznik viditeľného vyrieknutým Božím slovom prijímame ako pravdivú skutočnosť. Viera je podstatou a na nej, ako na pevnom základe, stojí naše presvedčenie (porozumenie), že všetko existujúce vzniklo Božím slovom. Najprv je viera a potom to ostatné. Bez viery pochopenie viditeľného nemá základ, na ktorom by ono stálo. Viera robí neviditeľné skutočnosťou, zreálňuje ho, robí skutočnými veci neviditeľné. Bez viery by neviditeľné pre nás neexistovalo – a aj opačne: vierou si neviditeľné privlastňujeme, prijímame za skutočné.

Fyzickými zmyslami poznávame veci, ktoré *je možné vidieť*, veci viditeľného sveta. Vierou poznávame neviditeľný svet. Viera „vidí“ neviditeľné. Viera je „duchovný zrak“ človeka – oči určené na videnie neviditeľného sveta Vierou prijímame podstatu viditeľnej skutočnosti, a tou podstatou je vyrieknuté

Božie slovo.

Bez viery, bez tohto základu, nie je možné uchopiť neviditeľné. Viera robí Božie pravdy skutočnejšími, ako to môže dokázať zmyslové vnímanie.

Biblická viera sa vzťahuje k dvom večným a neviditeľným realitám: *prvou* je Boh a *druhou* je jeho vyrieknuté slovo. Vo všeobecnom zmysle slova o viere hovoríme aj v iných súvislostiach, ale *biblická viera* sa týka len týchto dvoch spomenutých skutočností, ktoré nemôžeme vidieť fyzickými očami.

Viera, veriaci a neveriaci

O ľuďoch často hovoríme ako o *veriacich* a *neveriacich*. Nie je to celkom správne a ani výstižné, lebo sme stvorení tak, že všetci svoje životy žijeme postavené na viere. Každý niečomu verí a rozdiel medzi jednotlivými ľuďmi je v tom, na čo majú zameranú svoju vieru, čomu veria.

Sloveso *veriť* sa Písme používa len v spojení s Bohom, resp. Ježišom Kristom. *Veriaci* sú ľudia, ktorí svoju vieru nasmerovali, resp. upli na Boha.

V Jánovom evanjeliu 4:41 čítame, že keď sa Pán Ježiš zastavil v Samárii, tak „*o mnoho viac ich uverilo pre jeho vlastné slovo*“. Pritom v Písme ani nie je potrebné podrobne vysvetľovať komu alebo v koho Samaritáni uverili. V Písme sa považuje za úplne samozrejmé, že uverili v Boha v osobe Ježiša Krista. Tak je to aj v kresťanskom prostredí, v ktorom je úplne samozrejmé, že keď o niekom povieme, že je *veriaci*, tak sa tým myslí, že tento človek má vieru v Boha a podľa toho aj žije.

Keď povieme, že niekto je *neveriaci*, chceme tým vyjadriť, že príslušný človek neverí v Boha (že nie je kresťan). Presnejšie, pravdivejšie a výstižnejšie je však tvrdenie, že *tento človek (neveriaci) verí v niekoho iného alebo v niečo iné* a súčasťou jeho viery *je aj presvedčenie, že Boh neexistuje* a v zmysle tejto svojej viery upravuje a vedie svoj život. Aj on, *neveriaci*, má nejakú vieru a žije tak, že jeho viera, nech je akákoľvek (alebo v čokoľvek), je pre neho základom, na ktorom stavia svoj život. Preto aj o ňom platí: *ako verí, tak aj žije*.

Všetci žijeme podľa toho, čomu veríme. Nech by naša viera bola akákoľvek alebo v čokoľvek, jednoducho ju máme. Nemôžeme žiť bez viery, lebo vieru pre život potrebujeme. Každý v niečo verí, všetci majú (nejakú) vieru, lebo tak sme stvorení –v nás je zabudovaný „mechanizmus viery“. Rodíme sa s „mechanizmom viery“. Najvýraznejšie to vidíme na deťoch. Až do obdobia dospievania veria všetkému tomu, čo im hovoria rodičia, alebo všeobecne, čo im hovoria dospelí ľudia.

Všetci svoje životy žijeme založené na viere, na tom, čomu sme uverili. Preto podstatou základu života každého človeka je viera, lebo pre každého jedného úplne všeobecne platí: *veci, ktoré sa nevidia* môžeme uchopiť iba vierou. Nemôžeme ich uchopiť inak – a toho neviditeľného, o čo sa v každodennom živote potrebujeme oprieť, na čo sa potrebujeme spoľahnúť, je veľa. Preto smelo môžeme povedať, že vo všeobecnom zmysle slova niet

neveriaceho človeka, lebo každý niečomu verí. Presnejšie by bolo treba povedať: Niet človeka bez viery! Nie všetci však veria a spoliehajú sa na Boha – nie všetci majú biblickú alebo *spasiteľnú vieru*. A práve v tomto je rozdiel medzi ľuďmi, keď o nich hovoríme ako o *veriacich* a *neveriacich*.

V Písme je viera na každom mieste vyžadovaná a zdôrazňovaná. Biblicky veriť, *mať spasiteľnú vieru*, znamená prestať dôverovať vo vlastné zdroje a plne sa spoliehať na Boha a jeho milosť. Ak postúpime ešte ďalej, môžeme povedať, že biblická viera znamená privlastniť si Božie sľuby, ktoré sú dané v Kristovi (pozri Rímskym 8:32 a Efezským 1:3), úplne sa spoliehať na Kristovo dokonané a dokončené, spasiteľné dielo a nechať sa viesť Svätým Duchom (Rímskym 8:14; Galatským 5:18), ktorý prebýva vo veriacom, ktorý je novým stvorením, ktorý je jeho chrámom (1. Korintským 3:16).

Rozdiel medzi vierou a videním

Apoštol Pavol veršom „*Lebo chodíme vierou a nie videním*“ (2. Korintským 5:7) stavia proti sebe vieru a videnie. Tomu, čo vidíme svojimi fyzickými očami, nepotrebujeme veriť. Ako sme už uviedli v predchádzajúcom texte, viera sa „díva“ do neviditeľného sveta. Viera „vidí“ to, čo nevidia naše fyzické oči.

Veľmi často to, čo prijímame vierou, je v rozpore s našim prirodzeným myslením, ktoré sa bežne opiera o skúsenosti získané fyzickými zmyslami. V prirodzenom svete najprv vidíme a až potom prijímame to, čo dostaneme prostredníctvom svojich zmyslových orgánov. Biblické poradie je však opačné – najprv musíme veriť a potom aj uvidíme, resp. dostaneme. Takéto svedectvo dávajú Boží muži. Dávid hovorí: „*Keby som nebol veril, že budem zrieť dobré Hospodinovo v zemi živých, už by som bol dávno zahynul*“ (Žalm 27:13). Na prvom mieste je uvedená viera a až potom realita fyzického sveta.

Jedenásta kapitola Listu Židom je celá venovaná téme viery a jej účinku v živote biblických postáv. O Mojžišovi je v nej uvedené: „*Vierou opustil Egypt nebojac sa zúrivého hnevu kráľovho, lebo ako čo by bol videl neviditeľného, zotrval*“ (Židom 11:27). To, čo bolo okolo Mojžiša, čo mohol Mojžiš priamo vnímať vo svojom viditeľnom okolí, bolo proti tomu, čo videl vierou. Napriek tomu všetko to, všetky ťažkosti a utrpenia znášal vytrvalo, lebo *videl neviditeľné* a preto vytrval. Ako *videl neviditeľné*? Videl vierou! Viera nás uschopňuje vidieť neviditeľné a tak vytrvať, aj keď viditeľný svet okolo nás je proti tomu, čo *vidí naša viera*.

Veriaci v Boha pred znovuzrodením žili v starej prirodzenosti, ktorá si žiadala zmyslové vnímanie, pretože žije na základe zmyslov. Boh nás vyslobodil z tejto starej prirodzenosti a starého spôsobu života, dal nám novú prirodzenosť a priviedol nás do nového spôsobu života. Stalo sa tak cez duchovné znovuzrodenie, ktorým sme sa stali *novým stvorením v Kristovi* (2. Korintským 5:17). Tým sme sa stali schopnými *chodiť vierou* a nie podľa fyzického videnia (2. Korintským 5:7). Nové stvorenie v Kristovi je schopné vidieť vierou, prijímať veci vierou, znášať utrpenia a súženia a brať vierou úžitok a požehnanie z toho, čo *vidí jeho viera*: „*Lebo terajšie kratučké ľahké nášho súženia nám pôsobí prenesmierne veľkú večnú tiaž slávy, keď nehľadíme*

na veci, ktoré sa vidia, ale na veci ktoré sa nevidia. Lebo veci, ktoré sa vidia, sú dočasné; ale tie, ktoré sa nevidia, sú večné.“ (2. Korintským 4:17-18).

Žijeme vierou, ale pritom ešte stále prebývame (sme) vo svojom fyzickom tele. To v nás vyvoláva napätie. Vierou vidíme veci, ktoré sú v rozpore s tým, čo vidíme svojimi fyzickými zmyslami. Prechádzame rôznymi problémami, starosťami, utrpením a naše fyzické zmysly a telesné myslenie sa proti takýmto veciam búria, neprijímajú ich. Viera však všetky naše okolnosti a utrpenia vidí inak. Prenáša nás od týchto skutočností viditeľného sveta k neviditeľnej skutočnosti – k Bohu a jeho slovu. Vierou môžeme vidieť nepriaznivé okolnosti ako také, ktoré sú nám na prospech. Cez ne Boh formuje náš charakter a pripravuje nás na budúcu slávu (tiež Žalm 119:67 a 71).

Znovuzrodený človek žije v dvoch svetoch. Vo fyzickom svete, ktorý je náš dočasný domov a v duchovnom svete, v ktorom máme pripravený večný domov. Svoj dočasný domov môžeme vidieť, lebo sme s nim spojení fyzickými zmyslami. Náš trvalý a večný domov je v duchovnom svete, ktorý môžeme vidieť len očami viery. Tu nás Boh chce mať, lebo to je náš trvalý domov. V tomto domove máme prebývať nielen potom, keď odídeme do večnosti, ale už aj teraz, a to aj napriek tomu, že náš vnútorný človek ešte prebýva vo fyzickom tele. Prebývať už teraz vo večnom domove môžeme a môže sa to stať skrze jediný prostriedok, a tým je *naša viera*.

Návrat na kategóriu „Počiatky učenia o Kristu„

Prechod na ďalší diel: „Viera a nádej“

Prechod na „Nové články“ na stránke